

Nová prováděcí vyhláška č.391/2013 Sb. o zdravotní způsobilosti ke sportu

A) Na počátku roku 2012 (tedy v době, kdy ještě neexistovaly internetové stránky PTU) jsme všechny pražské TJ/SK a svazy "písemně informovali" o v té době již přijatém zákonu **č.373/2011 Sb.** "o specifických zdravotních službách", který (tehdy) s **účinností od 1. 4. 2012** mj. ve svém **§ 51** vymezil, který **poskytovatel** zdravotní služby (odbornosti) je **příslušný k posuzování tzv. zdravotní způsobilosti:**

- a) pro účely výuky v předmětu tělesná výchova, včetně uvolnění z této výuky,
- b) pro účely výkonnostního sportu v organizovaných sportovních soutěžích,
- c) pro účely vrcholového sportu a ke sportovní reprezentaci,
- d) pro účely vzdělávání ve školách zaměřených na sport a tělesnou výchovu,

když i k tomu bylo MZd ČR (zákonem) zmocněno vydat prováděcí právní předpisy (vyhlášky).

B) To se stalo až 25. 11. 2013, kdy byla editována vyhláška **č.391/2013 Sb. o zdravotní způsobilosti k tělesné výchově a sportu s účinností od 31. 12. 2013** (jakkoliv tato vyhláška ruší soubor tří zcela legislativně "obsolentních" směrnic či výnosů z let před r. 1990, tak **nemá žádná "přechodná ustanovení"**, a nad to **ve znění** svého § 4, odst. 2, pís a/ **má chybný odkaz** na § 1, pís a/, **ač zřejmě správně měl být dán blanket/odkaz na § 1, odst. 2, pís a/, bod 2** = aby to mělo smysl).

1. Vyhláška reguluje především druhy, četnost a obsah lékařských prohlídek zájemců o sport, které definuje (zejména pro všechny formy organizovaného sportu a TV) v triádě:

- a) **vstupní prohlídka** = vždy před prvním vstupem do systému organizovaného sportu
- b) **pravidelná lékařská prohlídka** = závazná pro všechny formy organizovaného sportu (s platností na 1 rok)
- c) **mimořádná lékařská prohlídka** = vždy v případě změny zdravotního stavu nebo po úrazu

Nad to, vyhláška ještě připouští tzv. jednorázovou lékařskou prohlídku jak pro organizovaný, tak pro neorganizovaný sport = není-li zjevně soutěžní či dokonce vrcholový!

2. Pro registrované poskytovatele zdravotní služby (ať tzv. všeobecně-praktické, anebo tzv. specifické z oblasti tělovýchovného lékařství), resp. pro jejich odborný postup pro zjišťování zdravotního stavu (pojištěnce-pacienta, přesněji zájemce o sport), přináší vyhláška

2 přílohy, a to:

- a) příloha č. 1 = Soubor 5 okruhů tzv. "zdravotně náročných sportovních disciplín",
- b) příloha č. 2 = Soubor 12 okruhů s celkem 66 nemocemi, vadami či jinými stavy, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost ke sportu nebo tělesné výchově.

C) Každému z nás, tedy i sportovnímu spolku, i nový občanský zákon č.89/2012 Sb. ve svém § 2900 preventivně ukládá povinnost, aby svoji činnost vykonával tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, životě nebo majetku (třetích osob). **Nadto, i na spolek, který, byť i se souhlasem rodičů, do svého sportovního programu zahrnuje jimi "krátkodobě svěřenou nezletilou mládež", **dopadá odpovědnost** (za výkon dohledu) - nehledíc na další speciální odpovědnost za "vlastní provoz" (stav sportovního zařízení, nářadí etc.).**

V těchto souvislostech je základním předpokladem vstupu do "organizovaného sportu" zjištění - posouzení **osobní zdravotní způsobilosti** - a to také ve vazbě na očekávanou zátěž nejen zvolené sportovní disciplíny, ale i jejího (výkonnostního) stupně provozování.

I když povinnost-odpovědnost o zjištění stavu zdravotní způsobilosti **primárně** dopadá **na zájemce** o "jím zvolený **soukromě** organizovaný sport", tak "provozovatel-pořadatel" soukromě organizovaného sportu (klub x svaz) **není** tím nijak **zbaven** svoji **odpovědnosti** se (kontrolně) přesvědčit, že zdravotní způsobilost zájemce (sportovce) byla odborně pro tento účel potvrzena příslušným zdravotním zařízením/poskytovatelem zdravotní služby.

V "**soutěžním sportu**" je tato záležitost zpravidla stanovena jako podmínka Soutěžního/svazového **řádu**, a to v povinnosti (sportovce, resp. jeho klubu) **předkládat časově platné** lékařské potvrzení o zdravotní prohlídce, **bez které není sportovec rozhodčím připuštěn** do hry-utkání-soutěže-turnaje.

V "mimo-soutěžním prostředí", tedy zejména **výlučně na úrovni klubové** přípravy, soustředění, tréninku není vždy této problematice věnována náležitá pozornost, ač zde také dochází – zpravidla dokonce - k větší zdravotní zátěži sportovce, která by měla také plně korespondovat "odborně ověřené jeho zdravotní způsobilosti" (statisticky zde také dochází při přípravě-tréninku k větší "úrazovosti", než v samotné soutěži – turnaji - utkání).

D) Státem organizované a "uložené" (tedy také **plně nebo zčásti hrazené** z veřejného zdravotního pojištění) **časové - periodické** preventivní zdravotní "**prohlídky**" dětí, mládeže a dospělých ve smyslu § 29, odst. 5 zákona č.48/1997 Sb. (s bližším vymezením ve vyhlášce), mají za cíl toliko "včas zjistit případné ohrožení zdraví a tak stanovit následný léčebný režim" - **nejsou** tedy zjištěním **zdravotní způsobilosti pro sport**, byť jsou v některých klubech mylně "akceptovány" jako "spolehlivý" doklad pro účast v tzv. rekreačních formách sportu (dokonce i v některých školách pro "účast žactva v předmětu tělesná výchova").

I když zákon **č.115/2001 Sb.** o podpoře sportu definuje "všechny formy sportu" jako "**veřejně prospěšnou činnost**", tak **ověření zdravotní způsobilosti pro sport** (nyní v expozici zcela nové vyhlášky č.391/2013 Sb.) - bohužel - jest v expozici § 15, odst. 14 zákona č.48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění **vyjádřením "jen" osobního zájmu** či žádosti, které **nesměruje** "k zachování nebo ke zlepšení zdravotního stavu", **a proto musí být plně hrazeno pojištěncem, resp. zájemcem o sport, tedy bez účasti veřejného zdravotního pojištění!!!**

E) Pro úplnost se dodává, že s účinností od 1. 1. 2014 byla také novelizována (pod č.422/2013 Sb.) vyhláška č.106/2001 Sb. o "**hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti**", a to i potud, že do ní byl vložen (jaksi "**konkurenčně**" ke znění vyhlášky č.391/2013 Sb.) "Vzor posudku o zdravotní způsobilosti dítěte k účasti na zotavovací akci a škole v přírodě". Bez komentáře.

V Praze, 27. 12. 2013 JUDr. Alexander Vachta♣